

Izstāde "Pieskarties debesīm"

Latvijas Kultūras kanons. Skatuves māksla.
Roberta Ligerā /1931-2013/ vadītā "Rīgas Pantomīma", 20.g.s. 60.g. beigās-70.gadi.

RĪGAS PANTOMĪMA ...tie '70./'80-tie...

IZSTĀDE

ARHĪVA MATERIĀLU PUBLISKOŠANA

PIESKARTIES DEBESĪM

"Rīgas Pantomīma" Tautas teātru salidojumos Latvijā,
20. gs.'70.-'80.gadi

CĒSIS'78

20.08.-20.09.2020.

Cēsu Vēstures un mākslas muzejs

Pils laukums 9, Semināru zāle, 3. stāvs

Darba laiks: P. slēgts, O, T, C, P, S. 10:00 – 17:00, Sv. 10:00 – 16:00

7/11/0
1956

RĪGAS PANTOMĪMA

Robertam Ligeram un Rīgas Pantomīmai veltītā izstāde “Pieskarties debesīm: Tautas Teātru salidojumos un AITA /IATA festivālos 20.g.s.”

No 20.augusta līdz 20.septembrim Cēsu Vēstures un mākslas muzejā būs apskatāma izstāde “Pieskarties debesīm”: Tautas Teātru salidojumos un AITA/IATA festivālos 20.g.s., ar ko biedrība “Histrions” turpina jau aizsākto Roberta Ligerā (1931–2013) 90 gadu jubilejas svinībām veltīto ceļojošo izstāžu ciklu “Pieskarties debesīm”.

Izstāžu cikls ir veltīts ansamblim Rīgas pantomīma un tā fenomenam, Dailes teātra aktierim, ansambļa “Rīgas Pantomīma” dibinātājam, režisoram un dvēselei – Robertam Ligeram. Izstādes autors Valdis Majeviskis vizualizē biedrības “Histrions” arhīva kolekcijas materiālus, kuri ir cieši saistīti ar ansambļa “Rīgas Pantomīma” dalību amatierteātru salidojumos 20.g.s. sešdesmitajos un astoņdesmitajos gados. Izstādes akcents galvenokārt ir vērsts uz ansambļa dalību Tautas Teātru 4. salidojumā “Cēsis’78” (1978), un dalību AITA/IATA starptautiskajos amatierteātru festivālos.

Rīgas pantomīma kā dramatiskā teātra studija uzsāka darbību 1956. gada 19. novembrī un daudzi bijušie teātra studijas un ansambļa “Rīgas Pantomīma” dalībnieki ir kļuvuši par labi zināmiem latviešu māksliniekiem, dizaineriem, aktieriem, režisoriem un uzņēmējiem. Ansambļa mākslinieciskais pamats ir veidots, balstoties uz trim postulātiem - skaidrība, aizrautība un vienkāršība - , kurus definēja Roberta Ligerā skolotājs, izcilais latviešu režisors un Latvijas Dailes teātra dibinātājs Eduards Smiļģis. Ansamblim ir bijušas iespējas mācīties un iedvesmoties no tādām tādām pantomīmas mākslas zvaigznēm kā Marsels Marso (Marcel Marceau), Henriks Tomaševskis (Henryk Tomaszewski), Ladislavs Fialka (Ladislaw Fialka), Henriks Noisvanders (Enrique Neusswander), u.c.. Neskatoties uz šo pasaules zvaigžņu klātbūtni un ietekmi, “Rīgas Pantomīma” turpināja izkopt savu unikālo stilu, kas atspoguļojās 20.gs. sešdesmito gadu sākumā dramatiskā teātra satīrisko etižu izrādē “Nopietnie joki” (1959) un “AHA!”(1960), bet ar izrādi “Ideja” (1961) jau dzima pantomīmas žanrs Latvijā, kas izpaudās un apliecināja sevi mazo formu izrādēs ceturtajā, piektajā un sestajā programmā ar nemainīgo devīzi “caur cilvēku cilvēka vārdā”. Savukārt, sākot no sešdesmito gadu beigām, pantomīmas žanrs jau bija vērojams tādās lielformāta filozofiskajās izrādēs kā “Ceļš” (1969), “Histrionu mistērija” (1971), “Kurpe” (1974), “Simfonija” (1975), “Quo Vadis” (1976), nacionālās pantomīmas šovā “Ak, tu mana tēvu zeme!” (1981) un citās izrādēs, kas bija pilnībā pakļautas domas, mūzikas, krāsas un gaismas simbolikai.

1967. gadā Vissavienības mākslinieciskās pašdarbības festivāla skatē Maskavā “Rīgas Pantomīma” saņēma zelta medaļu, un ansamblim tiek piešķirts godpilnais nosaukums – Tautas teātris. 1968. gads ir gads, kad Tautas ansamblis “Rīgas Pantomīma” piedalās Tautas teātru 1. salidojumā Smiltēnē (1968), kam seko liegta dalība 2. salidojumā Alūksnē (1971). Rīgas pantomīma turpina dalību 3. salidojumā Talsos (1974), 4. salidojumā Cēsīs (1978), 5. salidojumā Kuldīgā (1982), 6. salidojumā Madonā (1987) un vēlāk arī amatierteātru 10. salidojumā Dobelē (2002). 1975. gads ir gads, kad Rīgas pantomīmai tiek dota iespēja “izrauties” uz rietumiem. Piedaloties līdzās slavenajai

Grētas Paluckas baletskolai, "Rīgas Pantomīma" iegūst zelta medaļu starptautiskajā jauniešu Draudzības festivālā Hallē, savukārt dalība AITA/IATA (International Amateur Theatre Association) starptautiskajos festivālos ved pantomīmu uz Somiju, Franciju, Austriju, Čehijas Republiku, ASV, Spāniju, Beļģiju, Nīderlandi un Vāciju. Pēc sarežģītajiem un smagajiem pārejas gadiem Latvijā ansambļa atdzimšanas sākās 1996. gada 19. novembrī, "Rīgas Pantomīmas" 40. gadadienā, ar pirmizrādi, kuras nosaukums bija "Atdzimšana" (1996)

Arhīva materiālu izrādīšana Cēsu Vēstures un mākslas muzejā ir iecerēta kā apliecinājums ansambļa "Rīgas pantomīma" popularitātei un tautā pieprasītai dalībai 20.g.s. Tautas teātru salidojumos, kā arī ansambļa radošā darba popularizēšanai ārpus Latvijas AITA/IATA starptautiskajos teātra festivālos ārpus teātra telpām klasiskajā izpratnē. Pantomīma kā kustības žanrs Latvijā aizsākās 1961. gadā un turpinājās vēlākos laika posmos, kuriem būs veltītas izstāžu cikla nākošās izstādēs Smiltenes novada muzejā, Gulbenes Kultūras centrā, Dobeles pilsētas kultūras namā un šī gada novembrī VEF Kultūras pilī Rīgā. Izstāžu cikls "Pieskarties debesīm" noslēgsies 2021.gadā ar izstādi un grāmatas atvēršanu Latvijas Nacionālajā bibliotēkā.